

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

FRANSA II
Fransız İhtilali

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**

Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **COŞKUN GÜNGÖRER**

**Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı, 3.4.1984
tarih ve 2152 sayılı, 15.10.1984 tarih ve
6125 sayılı kararları ile ilk 15 sayısı özel-
likle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile orta-
okul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu
sayısı da onaya sunulmuştur.**

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI**, Basın Sarayı, Cağaloğlu-İstanbul.
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

Fiyatı: 250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL

FRANSIZ İHTİLÂLİ

FRANSIZ İHTİLÂLİ

XVIII. YÜZYILIN SONLARINA DOĞRU AVRUPA
İKİ ÖNEMLİ OLAYIN ETKİSİNDE KALDI: İNGİLİZ SANAYİ
DEVRİMİ VE FRANSIZ İHTİLÂLİ. YENİÇAĞ 1789'DA
MEYDANA GELEN FRANSIZ İHTİLÂLİ İLE SONA ERİYOR
VE YAKINÇAĞ BAŞLIYORDU.

ORTAÇAĞ ANLAYIŞI YENİÇAĞIN BAŞLARINDA YERİNİ DENEYE VE OBJEKTİF GÖRÜŞE DAYALI BİLİMSEL ARAŞTIRMALARA BIRAKTI.

ÖZELLİKLE İNGİLTERE VE FRANSA'DA FİLOZOFLAR XVIII. YÜZYIL BOYUNCA SİYASİ VE EKONOMİK OLAYLARIN İNCELENMESİNDE BU YÖNTEM DEN YARARLANIYORLARDI.

EKONOMİ, DİN VE SİYASET ALANLARINDA SERBESTLİĞİ
SAVUNAN LİBERAL DÜŞÜNCEYE GÖRE LÜRETİMİ VE TİCARETİ
ENGELLEYEN TEK FAKTÖR MERKANTİLİZMDİ VE BUNUN TERK
EDİLMESİ GEREKİYORDU. ARZ-TALEP KANUNUNUN ADAM
SMITH'İN FELSEFESİ DOĞRULTUSUNDA SERBESTÇE İŞLEYİŞİ
LÜRETİCİ İLE TÜKETİCİYİ BİRBİRİNE YAKLAŞTIRACAK VE LÜRETİM
FAALİYETİ TÜKETİCİNİN İHTİYACI DOĞRULTUSUNDA GELİŞME
GÖSTERECEKTİ.

TARIMI TEK ZENGİNLİK VASITASI SAYAN FİZYOKRATLARDAN FRANSTIZ GOURNAY (GURNE, 1712-1759)'NİN EKONOMİDE SERBESTLİĞİ SAVUNAN GÖRÜŞÜ DE BU DÜŞÜNCEDEKİ KAYNAKLANMAKTAYDI.

AYNI DÖNEMDE SİYASET ALANINDA, 1688'DEN SONRA İNGİLTERE'DE PARLAMENTER MONARSİNİN TEORİK OLARAK İ KURULMASINDA ÖNEMLİ BİR ROL OYNAYAN İNGİLİZ FİLOZOFU JOHN LOCKE (CON LOK, 1632-1704)'UN FİKİRLERİ ETKİLİ OLMAYA BAŞLADI.

BU DÜŞÜNCELERDEN ETKİLENENLERİN
BAŞINDA SOSYAL VE SİYASAL OLAYLARIN
ARASTIRILMASIYLA DERİNDEN İLGİLENEN
FRANSIZ FİLOZOFARI MONTESQUIEU (MON-
TESKİYÖ, 1689-1755), VOLTAIRE, (VOLTER,
1694-1778) VE JEAN-JACQUES ROUS-
SEAU (JAN-JAK RUŞO, 1712-1778)
GELİYORDU.

MONTESQUIEU, ÂDİL BİR DÜZEN İÇİN
KUVVETLERİN "YÜRÜTME, YASAMA VE YAR-
GI ERKİ" SEKİNDE AYRILMASINDAN YA-
NAYDI. VOLTAIRE, ADLİ HATALARA VE DÜ-
ŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ORTADAN
KALDIRILMASINA KARŞI ÇIKIYOR,
ROUSSEAU İSE İKTİDARIN TANKİSAL
YANINI REDDEDİYORDU.

ROUSSEAU "TOPLUM SÖZLEŞMESİ"
ADLI ESERİNDE BU GÖRÜŞLERİ SAVUN-
MAKTAYDI: "İKTİDAR HALKTAN KAYNAKLAN-
MAKTADIR. HALK, İKTİDARI KENDİ SEÇTİĞİ
YETKİLİLERE TESLİM EDER VE BU YETKİLİLER
YÖNETİMİ YİNE ONLUN MUTABAKATI İLE
SAĞLARLAR."

MONTESQUIEU, VOLTAIRE
VE ROUSSEAU AYDINLIK ÇAĞ
BOYUNCA FİKİRLERİ İLE İHTİ-
LÂL İÇİN GEREKLİ ORTAMI
HAZIRLAMISLAR, ANCAK
FRANSIZ İHTİLÂLİ'NİN GER-
ÇEKLEŞTİĞİNİ GÖRMEK
HİÇBİRİNE NASIP
OLMAMIŞTI.

XVIII. YÜZYIL BOYUNCA AVRUPA'YI ETKİSİ ALTINA ALMIŞ OLAN BU DÜŞÜNCELERİ KOLAYCA BENİMSEYEN BURJUVA SINIFININ AKSİNE, SOYLULAR VE RAHİPLER, FİLOZOFLARIN GÖRÜŞLERİNE SİDDETLE KARŞI ÇIKIYORLARDI. BUNA RAĞMEN PRUSYA, İSPANYA, AVUSTURYA VE RUSYA GİBİ...

...ÜLKELER GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ REFORMLARLA 'AYDIN İSTİB DAT' ADI VERİLEN YENİ BİR DÖNEM BAŞLATMISLARDI. 'AYDINLIK ÇAĞ' FİLOZOFLARININ DÜŞÜNCELERİ, KİTAPLAR, GAZETELER VE AVRUPA BASKENTLERİNDE YASAYAN KOLONİ İLERİ GELENLERİ ARAÇLIĞIYLA YENİDÜNYA'YI DA ETKİSİ ALTINA ALMAKTA GECİKMEDİ VE...

... AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ,
1776'DA BAĞIMSIZLIĞINI İLÂN ETTİ.

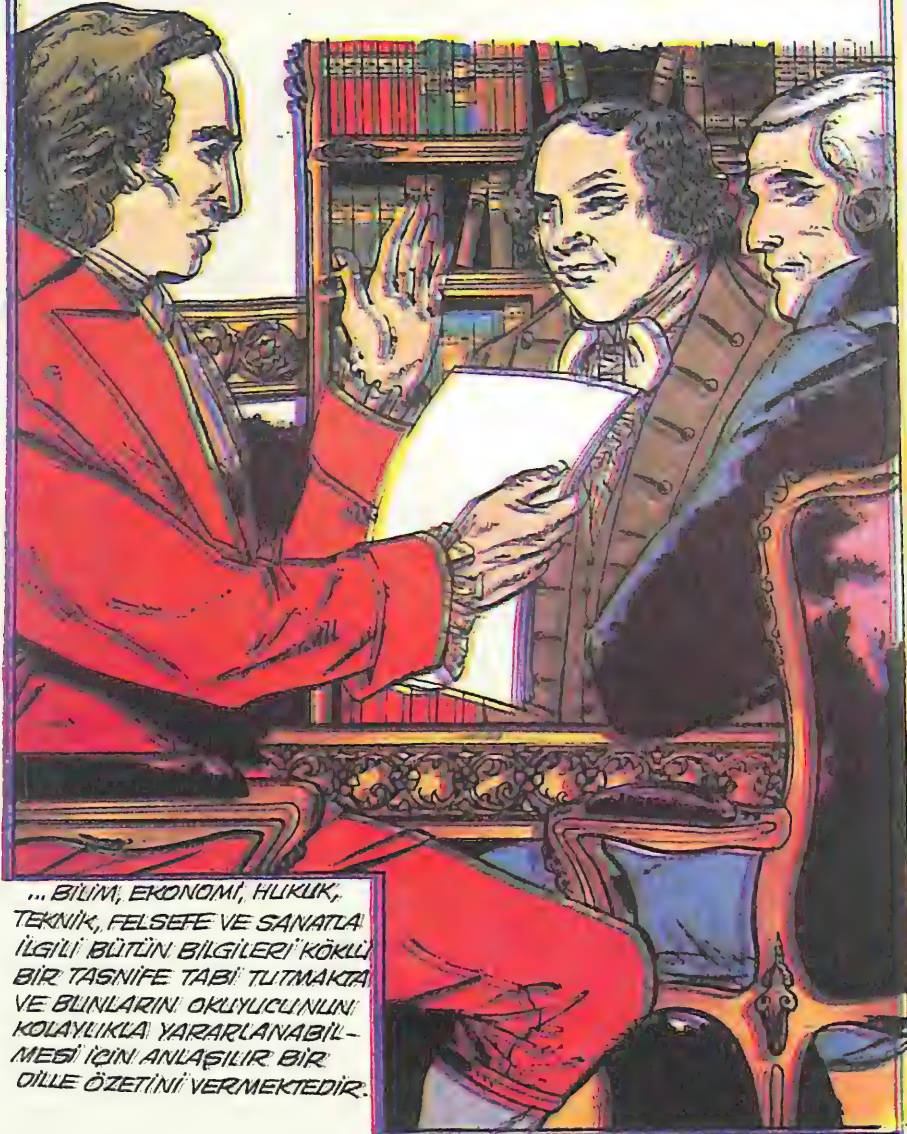
KALEME ALINMASINA XV. LÜİ
DEVİRİNDE BAŞLANAN VE 25 YILDA
TAMAMLANAN "ANSİKLOPEDİ" ADLI
DEV ESER....

... AYDINLIK ÇAĞ DÜŞÜNCESİNİN
BİR SENTEZİNİ YAPMAKTA VE BU
AKIMI BİREYSEL SEZGİYLE TANRI-
SAL GERÇEKLİĞİ KAVRAMAYA
DAYANAN GİZEMSEL ÖĞRETİLERİN
GENEL ADI OLARAK TANIMLAMAK-
TADIR.

DENİS DİDEROT (DÖNİ DİDERO, 1713-1784)'NUN GİRİŞİMİYLE
HAZIRLANAN BU ESER, MONTESQUIEU, VOLTAIRE, ROUSSEAU,
CONDILLAC (KONDİYAK), NECKER (NEKER), HELVETIUS, TURGOT
(TÜRGO) VE D'ALEMBERT (DALAMBER) GİBİ 130'DAN FAZLA
UZMANIN KATKISIYLA GERÇEKLEŞEN DEV BİR ÇATIŞMA OLUŞUP...

...BİLİM, EKONOMİ, HUKUK,
TEKNİK, FELSEFE VE SANATLA
İLGİLİ BÜTÜN BİLGİLERİ KÖKLÜ
BİR TASNİFE TABİ TUTMAKTA
VE BUNLARIN OKUYUCUSUNUN
KOLAYLIKLA YARARLANABİL-
MESİ İÇİN ANLAŞILIR BİR
DİLLE ÖZETİNİ VERMEKTEDİR.

GELELİM XVI. LÜİ FRANSA'SINA. 1774 YILINDA XVI. LÜİ-
NİN TAHTA ÇIKTIĞI DÖNEMDE FRANSA, TARIM ÜRÜNLE-
RİNİN FİYATLARINDA GÖRÜLEN BİR DÜŞME NEDE-
NİYLE ZOR GÜNLER GEÇİRMekteydi.

BU DURUMA BİR ÇÖZÜM ARA-
YAN KRAL, GÖREVE ROBERT TUR-
GOT (ROBER TÜRGÖ) ADLI BİR FİZ-
YOKRATİ GETİRDİ. BİR DİZİ EKÖ-
NOMİK TEDBİRLERİ YÜRÜRLÜĞE
KOYAN, SARAY HARCAMALARINI
KISAN, TARIM ÜRÜNLERİNİN
TİCARETİNİ VE İMALATI SER-
BEST BIRAKAN VE SOYLULAR-
LA KİLİSEYE AİT ARAZİLERİ
VERGİLENDİREN....

... TURGOT'NUN BU POLİTİKASI KISA ZAMAN-
DA SERT ELESTİRİLERE HEDEF OLDU VE AYNI
GÖREVE BU KEZ BANKER NECKER ATANDI.
NECKER TURGOT'NUN AKSİNE BÜTÇEDE GÖRÜ-
LEN AÇIĞI DIŞ BORÇLARLA GİDERME YOLUNA
GİTTİ,

BU ARADA ÜLKE AMERİKA BİRLEŞİK
DEVLETLERİ'Nİ DESTEKLEMELERİ AMACIYLA
1778'DE İNGİLTERE İLE SAVAŞA GİRMİŞ
BULUNUYORDU. SAVAŞ HARCAMALARI
HAZİNENİN HIZLA BOZALMASINA YOL AÇTI.
BUNU NECKER'İN 1781'DE GÖREVDEN
ALINMASI İZLEDİ,

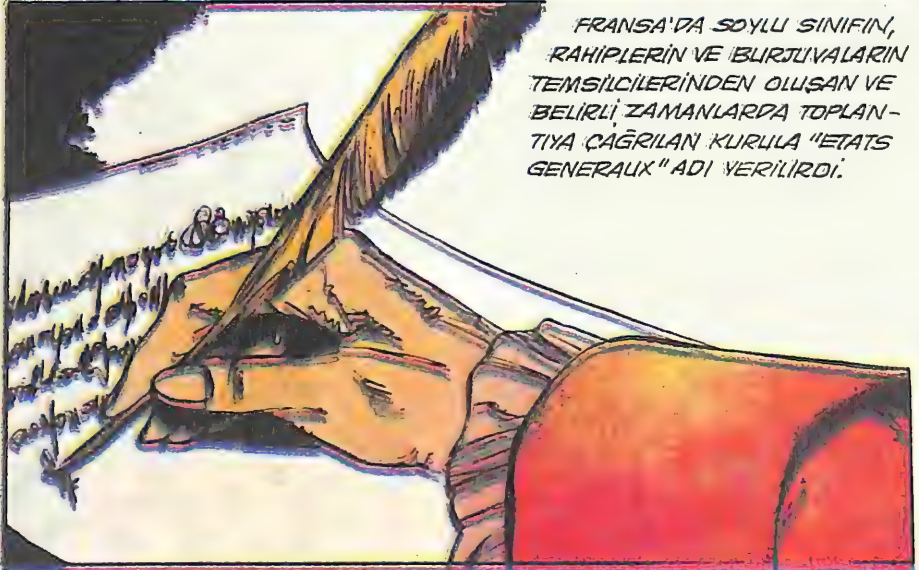
VERSAILLES (VERSAY) SARAYI'NIN İHTİŞAMI ÇOK SAYIDA ...
FRANSIZIN HAYAT STANDARTIYLA TERS ORANTILIYDI. HALKIN BÜYÜK
BİR KESİMİ KRALIN, AVUSTURYA ASILLI EŞİ MARİE-ANTOINETTE
(MARI-ANTUANET) VE YÜKSEK SOSYETENİN ELİNDE OYUNCAK
OLDUĞU GÖRÜŞÜNDE BİRLEŞİYORDU.

ÇARESİZ KALAN KRAL NECKER'İ YENİDEN GÖ-
REVE ÇAĞIRMAK ZORUNDA KALDI. NECKER KRALA
SUNDUĞU ÖNERİDE ETATS GENERAUX (ETA JE-
NERO)'YU TOPLANTIYA ÇAĞIRMANIN TEK ÇIKAR
YOL OLDUĞUNU SAVUNUYORDU.

FRANSA'DA SOYLU SINIFIN,
RAHİPLERİN VE BURJUVALARIN
TEMSİLCİLERİNDEN OLUŞAN VE
BELİRLİ ZAMANLARDA TOPLAN-
TIYA ÇAĞIRILAN KURULA "ETATS
GENERAUX" ADI VERİLİRDİ.

KURUL 1788 YILI SONUNDA BİR
ARAYA GELDİ. ETATS GENERAUX'YA
SEÇİLEN 1200 ÜYENİN YARISINI
"TIERS ETAT" (TİYERZ ETA) YANI
BURJUVA SINIFININ TEMSİLCİLERİ
TESKİL EDİYORDU.

BUNLARIN EN SEÇKİN TABA-
KASINI OLUŞTURANLAR İSE TÛC-
CARLAR VE FABRİKA SAHİPLERİ-Y-
LE, YENİ FİKİRLERE AÇIK MÛTE-
ŞEBBİSLERDİ. ÖZELLİKLE İŞÇİ,
ESNAF VE ZANAATKÂRLARDAN
BÜYÜK DESTEK GÖRÜYÖRLERDİ.

KURUL LÜYELERİNİN GÖREVİ "CAHİER" (KAYYE) ADI VERİLEN VE KRALDAN İSTENENLERİ BİR ARADA TOPLAYAN DEFTERLERİ DÜZENLEMEKTİ. BU DEFTERLER KAMUOYUNUN ANAYASA ÖZLEMİNİ DİLE GETİRMEKTEYDİLER. ADI GEREN ANAYASAYLA BİRLİKTE KİŞİSEL ÖZGÜRLÜKLER TEMİNAT ALTINA ALINACAK, KRALIN YETKİLERİ YASALARLA BELİRLENECEK VE ADALETSİZLİĞE BİR SON VERİLECEKTİ.

BUNUN YANİ SIRA YASA TASARILARINI SUNMAK VE VERGİLENDİRME KONUSUNDA ÇALIŞMALAR YAPMAK ÜZERE BELİRLİ ZAMANLARDA TOPLANILMASI İSTENİYOROLU.

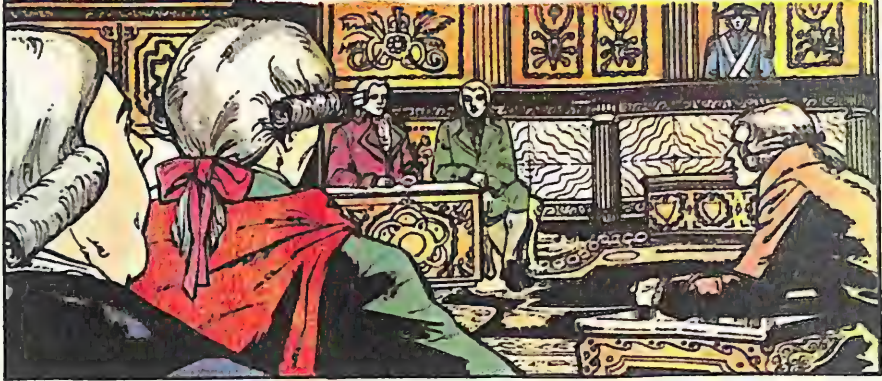

ETATS GENERAUX, O YIL KÖTÜ ÜRÜN ALINMASIYLA DAHA DA ÇIKMAZA SÜRÜKLENEN EKONOMİNİN DURGUNLAŞTIĞI BİR DÖNEMDE VERSAILLES SARAYI'NDA TOPLANDI.

XVI. LUI'NİN AÇILIŞTA YAPTIĞI KONUŞMADA GÜNDEMDE YER ALAN KONUNUN, YALNIZCA ÜLKENİN EKONOMİK DURUMUNUN NASIL DÜZELTİLECEĞİ YOLUNDA ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİ İÇERDİĞİNİ İLERİ SÜRMESİ, ANAYASA İLE İLGİLİ BÜTÜN PROTOKOLLERİN ANIDEN SUYA DÜŞMESİNE NEDEN OLDU.

BUNUN ÜZERİNE HALKIN % 90'ININ GÖRÜŞÜNLÜ
TEMSİL EDEN TIERS ETAT TEMSİLCİLERİ, 17 HAZİRAN'
LA KENDİLERİNİ "MİLLİ MECLİS" İLAN ETTİLER.

KRAL BU KARAR KARSISINDA
OTURUMU KAPATTIĞINI BİLDİRİYSE DE,
ÜYELER, ANAYASA KARARI ONAYLANMA-
DIĞI TAKDİRDE DAĞILMAYACAKLARINI
SÖYLEYEREK "JEL DE PAUME (JÖ DÖ POM)
SALONUNDA TOPLANDILAR VE HEP
BİRLİKTE ANT İÇTİLER,

XVI. LÜİ BLİ KONUDA LİĞRADIĞI
YENİLĞİ ÜZERİNE 27 HAZİRAN'DA
ADAMLARINA KURULUN DİĞER LÜYE-
LERİNE KATILMALARINI EMRETTİ.
BÖYLECE BELLİ BİR TARAFTAR KİTLESİ
ELDE ETMİŞ OLLUYORDU.

ASLINDA BLİ,
ZAMAN KAZANMAKTAN
BAŞKA BİR ŞEY DEĞİLDİ; ZİRA
MÜZAKERELERİ ÖNLEMELİK AMA-
CIYLA KRALİYET ORDUSUNU
YARDIMA ÇAĞIRMAKLA
MEŞGULDÜ.

BU HABERİN PARİS'E YAYILMASI ÜZERİNE
AYAKLANAN HALK, DESMOULİNS (DEMULEN)
GİBİ USTA HATİPLERİN DE
DESTEĞİYLE...

...SİLAHLANARAK MUTLAKİYETÇİ-
LİĞİN SİMGESİ HALİNE GELMİŞ OLAN
BASTİLLE (BASTİL) HAPİSHANESİNE
SALDIRDI (14 TEMMUZ 1789),

KALENİN DÖRT SAAT SÜREN ÇARPIŞMALAR SONLUNDA ELE
GEÇİRİLMESİYLE, MONARŞİYE KARŞI İLK BÜYÜK DARBE İNDİRİLMİŞ
OLUYORDU. 14 TEMMUZ FRANSIZ İHTİLALİ'NİN BAŞLAMA TARİHİ
OLARAK KABUL EDİLDİ VE MİLLİ MECLİS, ANAYASA MECLİSİ
ADINI ALDI.

PARİS BAĞIMSIZLIĞINI İLAN EDEREK
İHTİLALCI BİR BELEDİYE VE 48.000 Kİ-
ŞİDEN OLUŞAN BİR MİLLİ MUHAFTZ
TESKİLATI KURDU,

BİRKAÇ GÜN ÖNCE GÖREVDEN ALINMIŞ OLAN
NECKER, KABİNEYİ YENİ'DEN KURARAK ASKERİ
BİRLİKLERİ VERSAILLES SARAYI'NDAN
UZAKLAŞTIRDI.

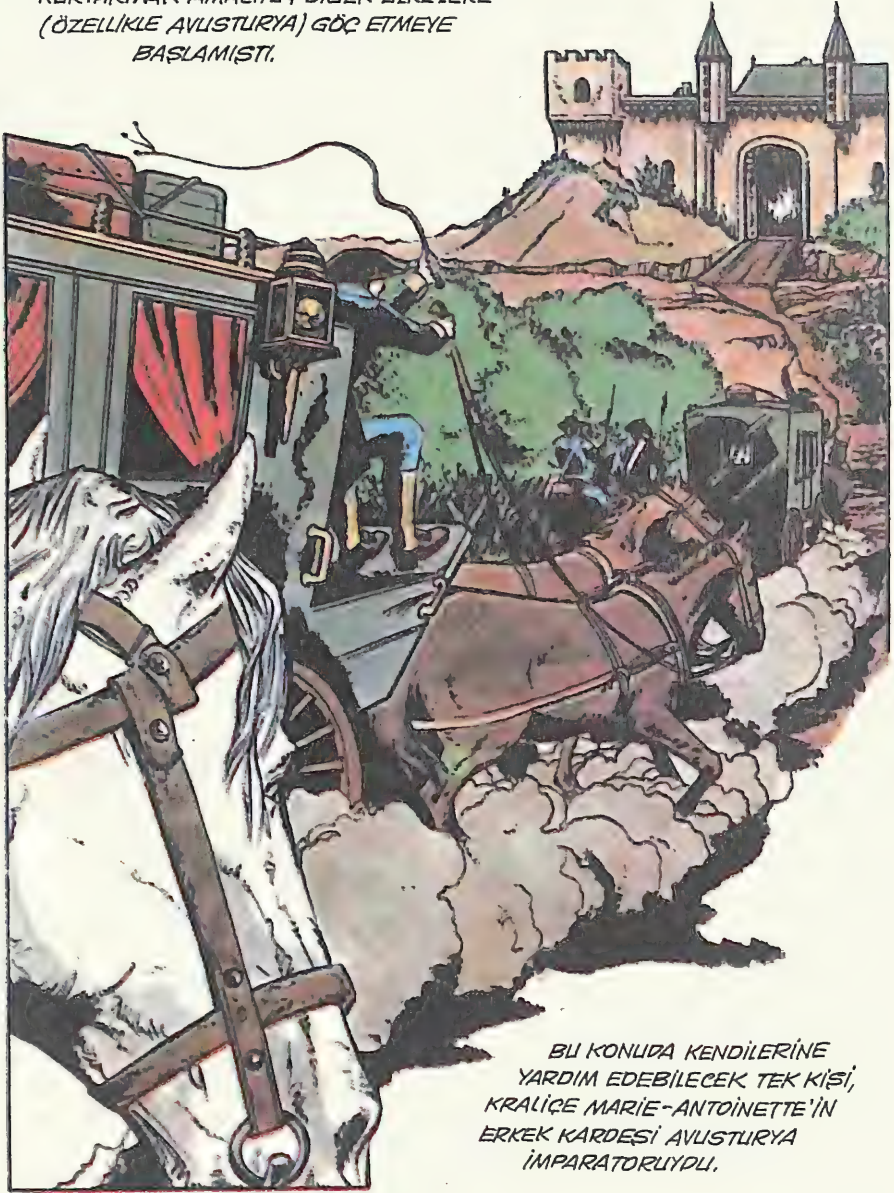

İHTİLAL PARİS'TEN SONRA TAŞRA BÖLGELERİNE DE SIÇRAMAKTA GEÇİCİKMEDİ. HER ŞEHİR KENDİ BELEDİYE MECLİSİNİ VE MUHAFAZ TESKİLATINI KURMUŞ BULUNUYORDU,

ÇOK SAYIDA YERLEŞİM BÖLGESİNDE KÖYLÜLER, SATOLARI VE KİLİSE ARAZİLERİNİ İSGAL EDEREK DEREBEYLİK SİSTEMİNE AİT LUNVAN VE BELGELERİ YOK ETTİLER.

İSYAN XVI. LUİ'NİN MECLİSİ TANIDIĞINI BİLDİRMESİYLE
YATISIR GİBİ OLDU, ANCAK ÇOK SAYIDA SOYLU MONARSİYİ
KURTARMAK AMACIYLA DİĞER ÜLKELERE
(ÖZELLİKLE AVUSTURYA) GÖÇ ETMEYE
BAŞLAMISTI.

BU KONUDA KENDİLERİNE
YARDIM EDEBİLECEK TEK KİŞİ,
KRALİÇE MARİE-ANTOINETTE'İN
ERKEK KARDEŞİ AVUSTURYA
İMPARATORUYDU.

BU ARADA MECLİS FEODAL AYRICALIKLARIN
KALDIRILDIĞINI BİLDİRDİ, '

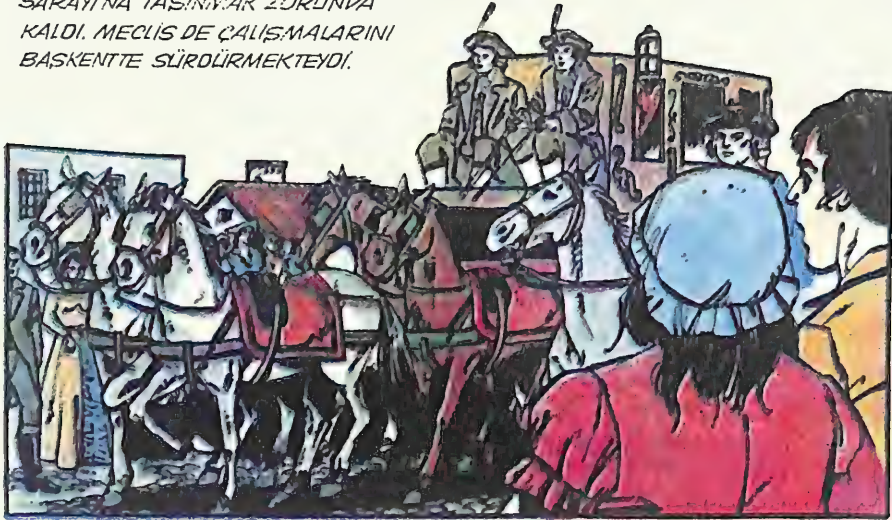
26 AĞUSTOS'TA İNSAN VE YURTTAŞ
HAKLARI BİLDİRİSİ' KABUL EDİLDİ. LONGA
SİSTEMİ YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILARAK
KİLİSE MALLARINA EL KONDU.

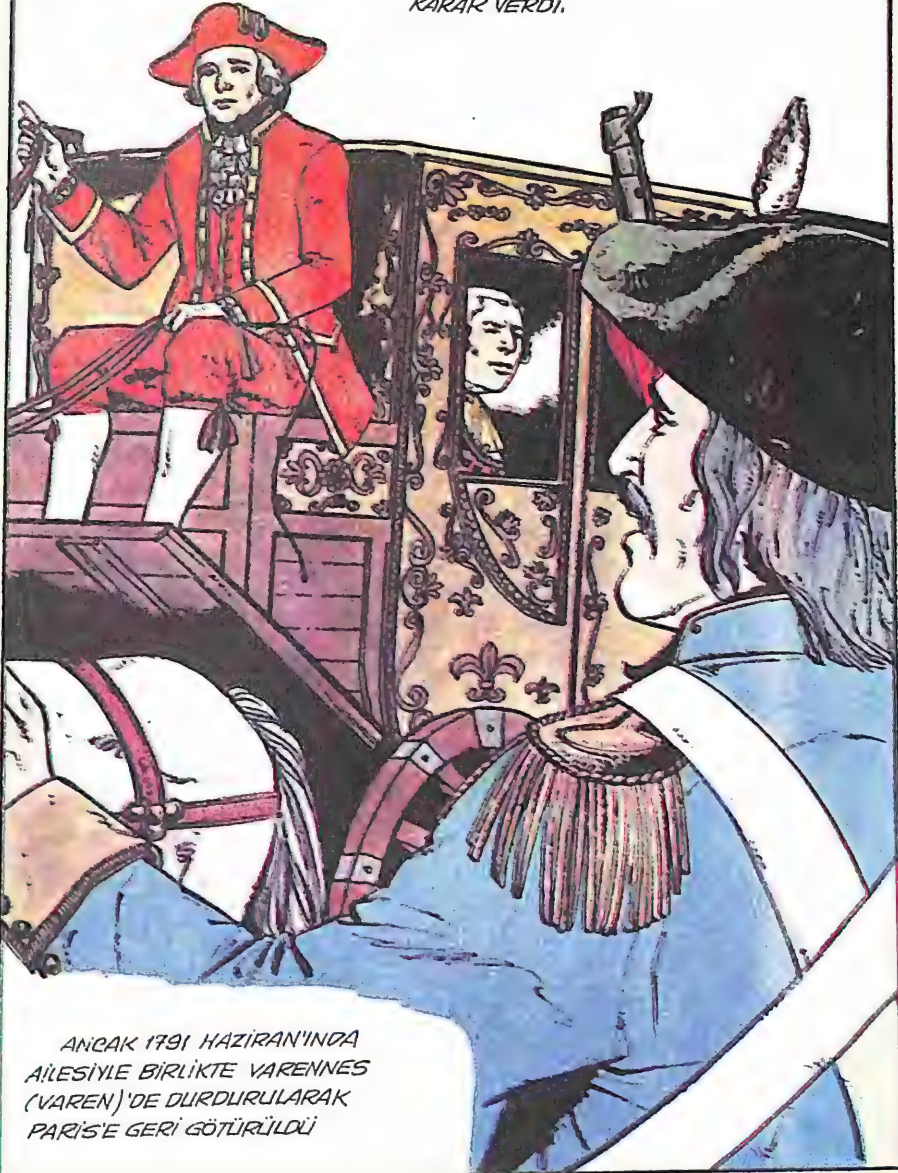

BU TEDBİRLERİN
ALINMASINDAKİ ASIL
AMAÇ, DEVLETİN EKO-
NOMİ ÜZERİNDEKİ
VESAYETİNİ HAFİF-
LETMEKTİ,

MECLİSİN SUNDUĞU KARARNAMELERİ ONAYLAMAKTA GECİKMESİ
LİTERNE KRAL, KAMUOYUNUN DA BASKISIYLA 1789 EYLÜL'ÜNDE VERSAIL-
LES'DAN PARIS'TEKİ TUILLERİES (TÜYÖRİ)
SARAYI'NA TAŞINMAK ZORUNDA
KALDI. MECLİS DE ÇALIŞMALARINI
BAŞKENTTE SÜRDÜRMEKTEYDİ.

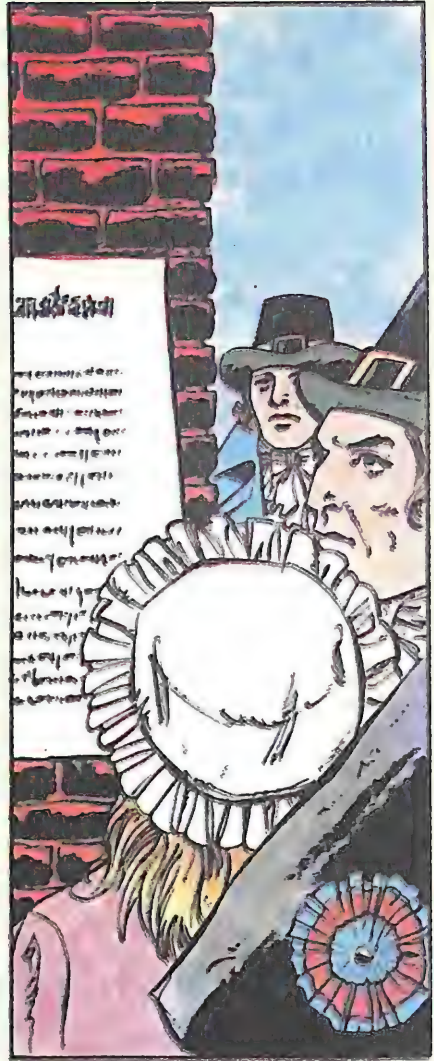

KRAL CAN GÜVENLİĞİ BULUNMADIĞI VE MECLİSİN DİNİ
POLİTİKASINA KESİN KARŞI OLDUĞU GEREKÇESİYLE BAZI
ARİSTOKRATLARIN DA YARDIMIYLA PARİS'TEN KAÇMAYA
KARAR VERDİ.

ANCAK 1791 HAZİRAN'INDA
AİLESİYLE BİRLİKTE VARENNE
(VAREN)'DE DURDURULARAK
PARİS'E GERİ GÖTÜRÜLDÜ

KISA BİR SÜRE SONRA KRALIN
14 EYLÜL 1791'DE ANT İÇTİĞİ ANAYA-
SA TAMAMLANDI. MECLİS 30 EYLÜL'
DE GÖREVİNİN SONA ERDİĞİNİ VE
OTURUMLARIN TAMAMLANDIĞINI
İLAN EDEREK YERİNİ ANCAK BELİRLİ
ORANDA VERSİ VEREN MÜKELLEFLE-
RİN OYLARIYLA....

... SEÇİLMİŞ BİR YASAMA
MECLİSİNE BIRAKTI. BU DURUM-
DA SEÇME HAKKI BELİRLİ BİR
SERVETE SAHİP OLANLARA AİT
OLUYORDU.

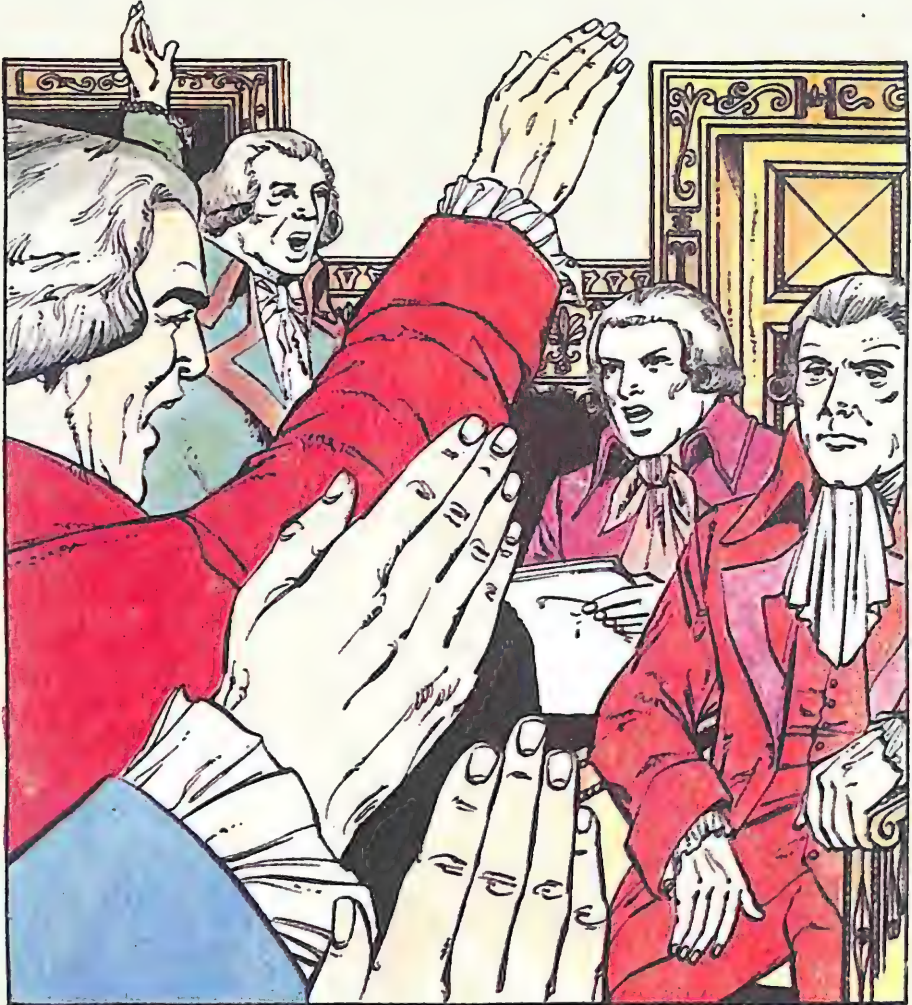

FRANSIZ HALKI XVI. LUI'NIN
KRALİÇENİN DE ETKİSİNDE KA-
LARAK AVRUPA'DAKİ KRALLIK-
LARDAN ASKERİ YARDIM İSTE-
MESİNDEN KUSKULANMAKTAY-
DI. BU KRALLIKLARIN BAŞINDA
BOURBON (BURBON) HANEDA-
NININ HÜKÜM SÜRDÜĞÜ İSPAN-
YA İLE İMPARATORLUK TAHTINDA
KRALIN KAYINBİRADERİNİN
BULUNDUĞU AVUSTURYA GELİ-
YORDU.

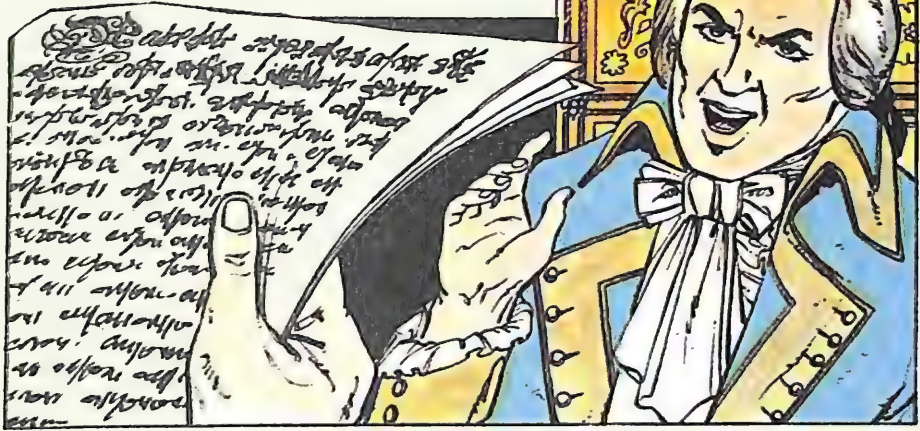
ÜLKEDEN GÖÇ ETMİŞ BULU-
NAN SOYLULARIN BÜYÜK ÇOĞUN-
LUĞUNUN DA REN SINIRINDAKİ
COBLENCE'DA HAZIRLIK HALİNDE
BULUNDUKLARI BİLİNMEKTEYDİ,

YASAMA MECLİSİ 745 ÜYENİN KATILDIĞI İLK TOPLANTISINI 1 EKİM 1791'DE YAPTI. BU DÖNEMDE, SİYASİ ORTAM SON DERECE GERGİNDİ. MECLİS ÜÇ AYRI GRUPTAN OLUŞUYORDU: SAĞ KANATTA TEMSİLİ MONARŞİNİN SAVUNUCUSU "FELİLLANTİS" (FÖYANLAR), SOL KANATTA KRALIN YETKİLERİNİ EN AZA İNDİRMİYİ ÖNEREN "JACOBİNS" (JAKOBENLER) VE TARAFSIZ OLAN "BAĞIMSIZLAR". DAHA AŞIRI UÇTA BULUNAN AVUKAT DANTON VE ROBESPIERRE (ROBESPIYER) İLE GAZETECİ MARAT (MARA) GİBİ ÜYELER İSE JAKOBENLERE RAKİP, DAHA DEMOKRATİK BİR KLÜP OLAN CORDELIERS (KORDÖLYE)'LERE DAHİLDİ.

LÜYELER ARASINDA BULUNAN LA GIRONDE (LA JIRONDE) İDARE BÖLGESİ TEMSİLCİLERİ MECLİSTE UZUN SÜRE ETKİLİ OLMAYI BAŞARMISLARDI. BUNLARA "GİRONDİNS" (JİRONDENLER) DENİRDİ.

KRAL JİRONDENLERİN MUHALEFETİNİ AZALTMAK AMACIYLA İÇLERİNDEN BİRKAÇINI ÇEŞİTLİ BAKANLIKLARA ATADI. BU SIRA DA ÜLKE, BİR SAVAŞ TEHLİKESİ İÇİNE GİRMİŞ BULUNUYORDU.

JİRONDENIER SAVAŞIN İHTİLALCİLER
ARASINDA BİRLİĞİ SAĞLAYACAĞI GÖ-
RÜSÜNDEYDİLER, OYSA KOMUTANLA-
RIN ÇOĞU ARIŞTOKRAT SINIFA DAHİLDİ
VE KRALIN TARAFINA GEÇMİŞLERDİ.

MECLİS AVUSTURYA'YA SİĞİNMIŞ OLAN
SOYLULARIN FRANSA'NIN GÜVENLİĞİNİ TEHDİT
ETTİĞİ GEREKÇESİYLE 1792 NİSAN'INDA
BOHEMYA VE MACARİSTAN KRALINA SAVAŞ
İLAN ETTİ. PRUSYA AVUSTURYA'NIN MÜTTE-
FİKİ DURUMUNDA BULUNUYORDU.

FRANSIZ ORDUSU GÜÇLÜ MÜT-
TEFİK ORDULARI KARSISINDA YE-
NİLMekten kurtulamadı. "SANS
CULOTTE" (SAN KÜLOT - BALDIRIÇIP-
LAKLAR)'LAR CORDELIERS'YERİN
KİŞİRTMASIYLA 10 AĞUSTOS
1792'DE TULLERİES SA-
RAYI'NA SALDIRDILAR.

KRALIN YETKİLERİ, DANTON
BAŞKANLIĞINDAKİ BİR YÜRÜTME
KONSEYİNE DEVROLUNARAK ANA-
YASA ASKIYA ALINDI VE BELLİ
ORANDA VERGİ VERENLERİN KATI-
LAĞI BİR SEÇİMİLE BİR KURUCU
MECLİSİN (CONVENTION, KONVANSİ-
YON) KURULMASI KARARLAŞTIRILDI.

BU ARADA İSTİLAÇILAR
VERDÜN ÖNLERİNE GELMİŞ
BÜLÜNÜYORLARDI. İHTİLAL HÜ-
KÜMETİ VATANIN TEHLİKEDE
OLDUĞUNU BİLDİREREK GE-
NEL BİR SEFERBERLİK
İLAN ETTİ.

FRANSIZ
ORDUSU 20 EY-
LÜL'DE GENERAL
DUMOURIEZ (DÜ-
MURIEZ) KOMUTASINDA
PRUSYA ORDUSUNU
VALMY'DE YENİLGİYE UĞ-
RATTI. BU, İHTİLALIN KAZAN-
DIĞI İLK ASKERİ ZAFERDİ.

YASAMA MECLİSİ'NİN YERİNİ ALMIŞ OLAN KONYANSİYON MECLİSİ, AYNI GÜN BİR OTURUM DÜZENLEYEREK MONARŞİNİN KALDIRILDIĞINI AÇIKLADI. RESMİ BELGELE-
RİN ÜZERİNDE "CUMHURİYETİN 1. YILI" İBARESİ BULUNUYORDU.

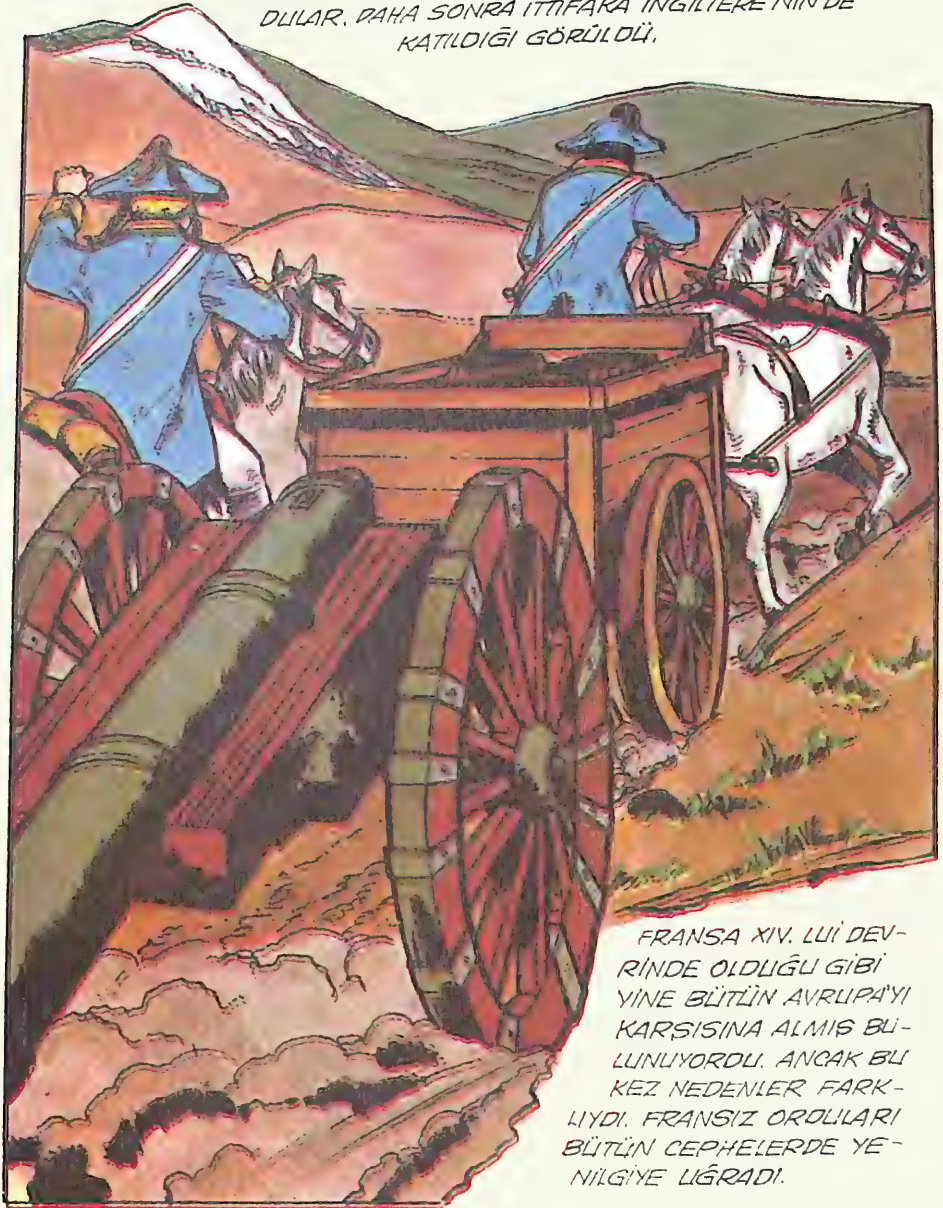

JİRONDENLER ASKERİ BAŞARI-
LAR SAYESİNDE MECLİSTEKİ DU-
RUMLARININ KUVVETLENDİĞİNİN
BİLİNCİNDEYDİLER, ANCAK SABIK
KRALLA İHTİLÂLE KARŞI OLANLA-
RIN SUÇ ORTAKLIĞININ TESPİT
EDİLMESİ ÜZERİNE JAKOBEN-
LERE KARŞI DAVAYI
KAYBETTİLER.

MECİLİS XVI, LUI'YI YARGILAYARAK
ÖLÜME MAHKÛM ETTİ VE KRAL 21 OCAK
1793'TE GİYOTİNLE İDAM EDİLDİ.

İNFAZ İÇERİDE VE DIŞARIDA ÇEŞİTLİ YANKILAR UYANDIRDI.
RUSYA, KUTSAL ROMA-GERMEN İMPARATORLUĞU, HOLLANDA,
İSPANYA, SARDİNYA, ROMA, NAPOLİ VE VENEDİK, AVUSTURYA
VE PRUSYA İLE ARALARINDA BİR İTTİFAK OLUSTUR-
DULAR. PAHA SONRA İTTİFAKA İNGİLTERE'NİN DE
KATILDIĞI GÖRÜLDÜ.

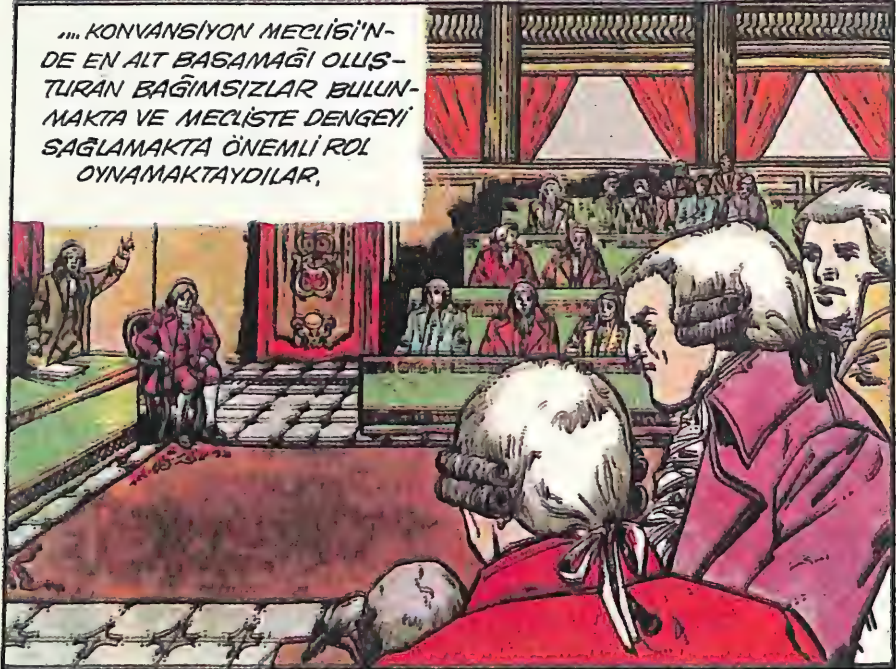

FRANSA XIV. LÜİ DEV-
RİNDE OLDUĞU GİBİ
YİNE BÜTÜN AVRUPA'YI
KARŞISINA ALMIŞ BU-
LUNUYORDU. ANCAK BU
KEZ NEDENLER FARK-
LIYDI. FRANSTZ ORULULARI
BÜTÜN CEPHELERDE YE-
NİLĞİYE LİĞRADI.

UĞRANILAN BOZGUNLAR NEDENİYLE Jİ-
RONDENLER İYİCE YIPRANMIŞLARDI. AŞIRI
JAKOBENLER, CORDELIERS'LERLE BİRLE-
ŞEREK "MONTAGNARDS" (MONTANYAR=
DAĞLILAR)'LAR ADINI ALDILAR.
JİRONDENLERLE MONTAGNARDS'LAR
ARASINDA KENDİLERİNE "LA PLAİNE"
(LA PLEN) DENİLEN VE...

... KONVANSİYON MECLİSİ'N-
DE EN ALT BASAMAĞI OLUS-
TURAN BAĞIMSIZLAR BULUN-
MAKTA VE MECLİSTE DENGEYİ
SAĞLAMAKTA ÖNEMLİ ROL
OYNAMAKTAYDILAR,

MONTAGNARDS'LAR 2 HAZİRAN 1793'TE BİR GRUP "SANS CULOTTE" (BALDIRIÇIPLAK)'UN DA KENDİLERİNE KATILMASIYLA GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ BİR HÜKÜMET DARBESİYLE YÖNETİMİ ELLERİNE GEÇİRDİLER. DURUM SON DERECE KRİTİKTİ. VENDÉE (VANDE) EYALETİ İSYANCILARI, GENİŞ BİR BÖLGEYİ KONTROLLERİ ALTINDA TUTUYORLARDI. BRİTANYA VE NORMANDİYA JİRONDENLERİ DESTEKLEMeye DEVAM EDİYORDU. DÜŞMAN KUUVETLERİ BÜTÜN CEPHELERİNİ SIKIŞTIRMİŞ DURUMDAYDI.

"SANS-CULOTTE" LARIN DES-
TEĞİNDEKİ MONTAGNARDS'LAR,
DURUMUN VEHAMETİ ÜZERİNE
GEÇİCİ BİR DİKTATÖRLÜK KUR-
DULAR. EKONOMİ POLİTİKASIN-
DA LIBERALİZMİN YERİNİ SA-
VAŞ EKONOMİSİ ALDI. EKMEK
KARNEYE BAĞLANDI. FİYATLARA
NARH KONDU, SAVAS ENDÜS-
TRİSİNE AĞIRLIK VERİLDİ.

CARNOT TARAFINDAN
YENİDEN DÜZENE KONULAN
ORDUDA ZORUNLU ASKERLİK
HİZMETİ GETİRİLDİ VE KİTLE
HALİNDE ASKERE ALMALAR
BAŞLADI.

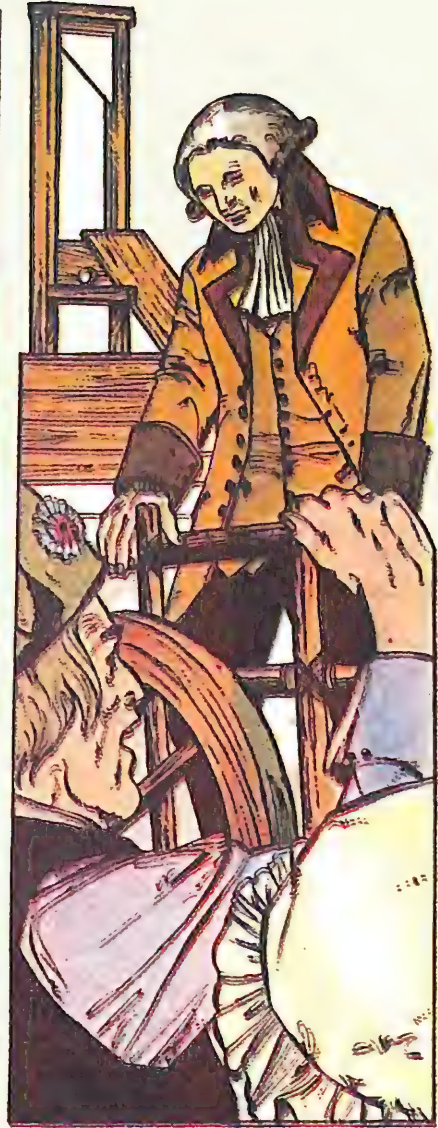
İHTİLAL MAHKEMELERİ, BAŞTA
SABIK KRALİÇE MARİE-ANTOINETTE OLMAK ÜZERE, İHANET
EDEN HERKESİ ÖLÜME MAHKÛM ETTİ. BU KISA "TER-
REUR" (TERÖR) DÖNEMİN-
DE 17 000'DEN FAZLA İN-
SAN BAŞI KESİLEREK ÖL-
DÜRÜLMÜŞTÜ. BUNLAR
ARASINDA DANTON
VE DESMOLLİNS
DE BULUNU-
YORDI.

CUMHURİYET ORDUSUNUN MEVCUDU
BİR MİLYON KİŞİYE ULASMISTI. BAŞINDA
TOLJAN (TOLJAN), HOŞE (HOŞ) VE
BONAPARTE (BONAPARTE) GİBİ ÇOK GENÇ
KOMUTANLAR VARDI. 1794 YILININ BAŞLA-
RINDA ORDU ZAFERDEN ZAFERE KOŞMAYA
BAŞLADI VE MÜTTEFİKLERİN BAZILARIYLA
BARİŞ GÖRÜŞMELERİNE GEÇİLDİ.

LÜLKEDE TERÖRÜ
SÜRDÜRMEİNİN BİR
ANLAMI KALMAMIŞTI.

9 THERMİDOR (27 TEMMUZ)
1794' TE GERÇEKLEŞTİRİLEN
BİR HÜKÜMET DARBEŞİYLE
ROBESPIERRE VE TARAFTAR-
LARI GÖREVDEN ALINARAK
GIYOTİNLE İDAM EDİLDİ.

TERÖR DÖNEMİNDE KONULAN
TEDBİRLER YÜRÜRLÜKTEN KALDI-
RILDI. İLİMLİ ÜYELERİN HAYATTA
KALANLARI KONVANSİYON MECLİSİ'-
NE YENİDEN KABUL EDİLDİLER.

MECLİS 1795 (III. YIL)'TE YENİ BİR
ANAYASA HAZIRLADI. ANAYASAYLA
BİRLİKTE YÜRÜTME YETKİSİ, 5 ÜYELİ
"DIRECTOİRE" (DİREKTİVAR)
MECLİSİ'NE DEVROLUYOR, YASAMA
YETKİSİ İSE İKİ KONSEY ARASINDA
PAY EDİLİYORDU,

Thermidor'cu konvansiyon
hükümeti, 17 Ekim 1795'te yerini
bunlara bıraktı.

Fakat ne direktivar
meclisi ne de öteki iki kon-
sey yönetimde söz sahibi
olmayı başaramamışlardı.
Bu arada bazı kimseler ye-
niden monarşiye dönülme-
sinin iyi olacağını düşünlü-
yor, bazıları da Jakobinleri
desteklemiş olmanın
pişmanlık duyulurcu.

KAZANDIĞI ZAFERLERLE GÜCÜNÜN DORUĞUNDA OLAN
ORDU, SONUNDA İKTİDARI ELE GEÇİRMekte GEÇİKMEDİ.
BU DÖNEMDE ORDU MENSUPLARI İÇİNDE EN ÇOK GÖZE
ÇARPAN KİŞİ, ASKERİ VE SİYASİ KONULARDAKİ OLAĞA-
NÜSTÜ YETENEĞİYLE BİR ANDA SIVRILEN NAPOLEON
BONAPARTE (NAPOLYON
BONAPART)'Tİ.

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

1774

Fransa tahtına bu tarihte XVI. Lui geçti ve maliye ile ilgili işlerin başına ünlü fizyokrat Turgot'yu atadı.

1778

XVIII. yüzyılın en büyük düşünürlerinden Voltaire (Doğ. 1694) ve Rousseau (Doğ. 1712) öldü. Fransa ABD'yi desteklemek amacıyla İngiltere'ye savaş açtı ve 1783'te imzalanan Versailles Antlaşması ile bazı önemli avantajlar elde etti.

1789

Etats Généraux 17 Haziran'da "Milli Meclis", 9 Temmuz'da "Anayasa Meclisi" şeklini aldı. Ayaklanan Paris halkı 14 Temmuz'da Bastille'i ele geçirdi. 26 Ağustos'ta İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi yayınlandı.

1792

Meclis Avusturya'ya savaş açtı ve ülkenin büyük bir bölümü işgal altında kaldı. 20 Eylül'de Valmy'de kazanılan zaferden sonra cumhuriyet ilan edildi.

1793

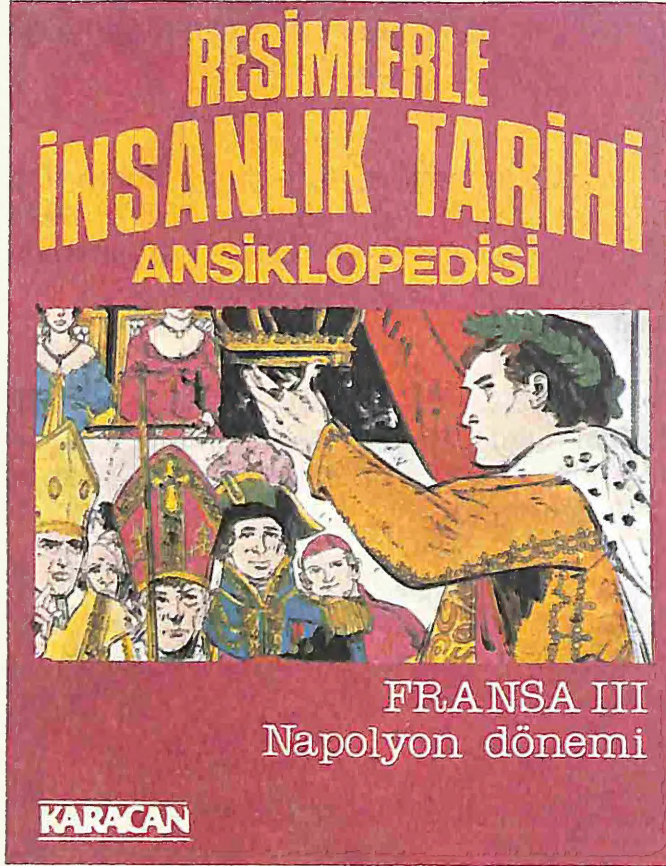
21 Ocak'ta XVI. Lui giyotinle idam edildi.

1795

Konvansiyon Meclisi 26 Ekim'de yerini Direktuvar Meclisi'ne bıraktı.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ GELECEK SAYI:

FRANSA III
Napolyon dönemi

BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ

52 KİTAPTA İNSANLIK TARİHİ

MAĞARA DEVRİ

İLK UYGARLIKLAR

MISIR

ANTİK ÇAĞDA ASYA

Sümerler

Babil ve Asur

İbraniler ve Fenikeliler

Pers İmparatorluğu

TARİHTE İLK TÜRK DEVLETLERİ

ESKİ YUNAN

Perikles Dönemi

Büyük İskender Dönemi

ESKİ ROMA

Roma'nın kuruluşu ve genişlemesi

Jül Sezar dönemi

Avgustus dönemi ve

imparatorluğu yıkılışı

HIRİSTİYANLIĞIN DOĞUŞU VE

YAYILIŞI

BÜYÜK İSTİLALAR DÖNEMİ

ROMA—GERMEN

İMPARATORLUĞU

İSLAMİYET

Doğuşu

Yayılışı

İLK MÜSLÜMAN TÜRK

DEVLETLERİ

SELÇUKLULAR VE TÜRKLERİN

ANADOLU'YA GİRİŞİ

ORTAÇAĞ

Charlemagne (Şarlmayn) dönemi

Derebeylik dönemi ve

Haçlı seferleri

Ticaret ve şehirleşme dönemi

OSMANLI İMPARATORLUĞU

Beylikten devlete

Devletten imparatorluğa

Duraklama devri

Gerileme devri ve Reformlar

Meşrutiyet dönemi ve çöküş

Kültür ve medeniyet

YENİÇAĞ

Büyük keşifler

Rönesans ve reform

İSPANYA

Şariken ve II. Filip dönemi

Altın çağ

AMERİKA KITASI

Kıtanın keşfinden önce

kurulan uygarlıklar

Kıtanın keşfi ve

kolonileşme dönemi

BÜYÜK BRİTANYA

Kraliçe Elizabeth dönemi

ve sonrası

Sanayi devrimi

FRANSA

XIV. Lui dönemi

Fransız İhtilâli ve

Napolyon dönemi

AMERİKA KITASINDA BAŞLAYAN

BAĞIMSIZLIK HAREKETLERİ

XIX. YÜZYIL SÖMÜRGEÇİ

İMPARATORLUKLAR

UZAKDOĞU

Hindistan

Çin

Japonya

XX. YÜZYIL

Birinci Dünya Savaşı

İkinci Dünya Savaşı

Afrika Kıtası

Çağdaş Dünya

TÜRKİYE

Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyet'in

ilanı ve İnkılaplar

Cumhuriyet Türkiye'si I

Cumhuriyet Türkiye'si II

A stylized map of Europe and surrounding regions, including parts of Asia and Africa, set against a blue background with a grid of latitude and longitude lines. The map is labeled with various geographical features, including the North Atlantic Ocean, the Arctic Ocean, the Baltic Sea, the Black Sea, the Mediterranean Sea, and the Red Sea. Major cities like Moscow, London, and Paris are marked. The map is titled "EUROPE" in large letters.

İhracat

TÜRKİYE İMAR BANKASI T.A.Ş.

KÜLTÜR HİZMETLERİNE DE "evet" DEMEYE HAZIRDIR!

